

Indult BÉTSBÖL Szeredán 28. Már. 1787.

Elegyes Hírek.

Szabad legyen mégis némely Német országi Levelek, és Lengyel országi tudósítások után a' Törökkel lejendő háboruról álmodoznunk. Edgy néhány Levelekből olvassuk, hogy a' F. Császári Hadiseregéből edgy Linia fog minden órán a' Török határszéleken vonatni; noha Bétsben mind ezekről semmi legkissebb jeleket sem vehetünk észre, hanem hogy Gallitziában, hól már rég hogy *Mársnak* fiakat nem válogattak, rendelés tétetett legyen, mely szerént a' fegyver alá való Legényeknek F. Császári köntös adatik, a' Regimentek fogyatkozásainak kipótolására. — A' Muszka Császárnéról azt hiszik némellyek, hogy *Kiovnál* meszszebb nem szándékoznak, és hogy a' mi F. Monárkhánkis csak eddig ki-

vánnya a' maga utját fojtatni. Ha a' közönséges Levelek és hírek hitelt érdemlenek; a' Muszka hadinép napról napra közelit a' Torók szélekhez, és az azokon lévő fegyveres nép szüntelen fokalittatik. Némely hír-Buvár Politikusok tökéletesen hiszik, hogy a' kereskedésbéli szövetségis a' Frantziával csak azért szerzette a' Muszka, hogy annál könnyebb erővel kávésiátsint ronthasson Konstantinápolyban; de mind ezek még mielőttünk a' tsalhatatlan igazságnak lábán állani nem láttatnak. — Edgy néhány napokkal ennekölette a' Birodalombéli minden Tanátsofok egybe gyűlvén, tanátst tartának bizonyos Német országi környüállásokránt; de a' mely Tanátstnak végezései még mindeddig titokban vagynak. A' Bétsbe szollitattott *Mekheln* Kárdinális, és fő Puspök' Gróf *Franckenberg*nek megkelletek személlye szerént jelenni a' napokban az ő eránta tartatott Ekléfia (*Commissióban*) gyűlésben, midön az ítélet elolvasztaték: és azt mondják melöle, hogy sokkal nagyobbban lehajott fövel jöveki; mintsem bé ment. A' Német Irok már a' sententziátis kiirták; de mint-hogy e' még nem egészfzen igaz (annális inkább, mivel magát azzal mentette, hogy a' már tudva lévő Bulla az ő akarattya ellen titkon lett közönségesse) ezt mi elhalgatjuk. — Edgy ujj Román lépeki a' napokban az olvasó közönség Piatzfára ezen titulus alatt: *Schlendrian*, mely a' Monárkha új Törvényes könyvéből örömost tsúfot akarna üzni; Kezeibe adatik a' Monárkhanak olly véggel, hogy elfzedellék és megtiltallék, melyre el mosojodván *Jósef*, így szolla. Ha az én tulajdon személlyemnek nem kedveztek, hadd játszadtassák elméjeket a' Törvények ellenis; a' semmi ellent nem álván valamint én *Jósefnek*, úgy azok Törvényeknek foguak azért maradni. — A' Né-

met országí Levelekből olvassuk, hogy a' Mogun-
tziai Papi Fejedelem, a' Gróf *Vaszháim* halálá-
val megüresedett Káptalanbéli széket a' Pruszsus
Király második fiával akarja béültetni; ha ez igaz
találenni (írják a' Német Országí irók) tökéletes,
szélját fogja érni Hazánk, és a' tsendes békeflég
talpára fog állani. — A' *Toskánai* öregebb Hertzeg
Kisasszonynak a' *Szakszoniai* Antal Hertzeggel le-
jendö Házasági oszvekelések tökéletesen elvégezre-
tett. Ezen Hertzegi Völegény a' mi volt Helytartók' Al-
bert Hertzegnek testvére, a' Menyasszony pedig
a' mi Koronánk' Örökösse *Ferentz* fő Hertzegnek
testvér nénye. — Az örökké valóságban élő *Frid-
rik*ről írják, hogy véghetetlen sok Spanyol és más
féle tubákja maradott légyen, melynek a' *Fridrik*
örökhöz szerentséje nem lehetett. Ezen árva tubákat
nem régiben a' Király, Titkos Tanácsos *Riesz* Ur-
nak ajándékozá illy szokkal: szolgáljon a' maga jóa-
karoinakis edgy edgy szippantással. — A' Bruszszeli
Levelek erősíttenek bennünket, hogy a' *Námuri* Pus-
pökis parantsolatot vett légyen a' mennél hamarábbi
Bétsben lejendö megjelenésre. — Azon Stokhalmi
Tudositások után majd minden Német Országí Leve-
lekben megfordúlt különös és hitelt fellyul muló uj-
ság, hogy t. i. a' Spanyol Király Lutheranussá lett
légyen minden Tisztviselőivel edgyütt, tsak olly
igaz, mint ha én azt mondanám; hogy ezen Le-
velemet a' Holdban irtam.

Nyitra Vármegyéből., Brezova nevezetü Hely-
ségünkben edgy *Lekenyi István* nevü Evangyélíkus
Prédikátor az Ekklesia' Kurátorával edgyütt Ekkle-
siánknek ezer forintjáról nem számolhatván minahogy
azt ketten elkúrálták, 's furálták, a' F. K. Helytar-
tó Tanátsól illyen módon büntettettek meg: a' Pré-
di-

dikátor nem csak hivatalából vettetett ki, hanem még e' felett annak az ő Felfége' Birodalmában lehető vi- felhetésétől is örökösön elszakasztatott; Furátor Uram pedig 10 egész esztendőkre utza sepreni Nyitrára küldetett. Ezen gonofzság'alkalmatosfágot szolgáltatott arra, hogy az Ekklesiának Kurátori mindenütt szám- adásra fognak vonattatni, és a' kiknek Kurátori hi- vataljokban F-et találnak - - - bezzeg nem csak Béts- nek, 's Nyitrának lesznek tiszta utszái, hanem A'-nak B-nek, C-nek, D-nek, egészfzen a' V-ig. Megis ér- demlik: mert a' nyavallyás *Ananiás* a' Madám *Safi- rával*, a' magok tulajdon de Isten ditsóffégre ajánlott jószágok' árrának csak edgyrészt tették vala félre, 's a' más részét az Apostolok' lábaikhoz rakták vala, de mégis mivel az Istent akarták megtsalni, a' Péter dor- gálására leeseenek, 's meghalának. Bezzeg ha mais mind- azok az *Ananiások*, és *Safirák*, akik a' ditsó Türedel- mi parantsolatnak kijövetelekor nem tudom mitsoda felbúzdulásból az Isten ditsóffégre ajánlásokat tettek, azután pedig megbánván, vagy egészfzen, vagy nagy részét elhúzták ('s hát ha még azok az Apostoli er- szényt hordozó Kurátorok, kik a' mástól adattakat is, hogy az Ekklesia' erszényét megkimiljék, a' magok 'sebekben hordozván, elhullatták) mind lerogynának 's hirtelen meghalának, lenne dolgok Tiszteletes Uraméknak a' halotti Prédikátziokkal. Minthogy pe- dig ezek a' *Parentésiben* lévőek még gonofszabb *Judások*: igen jó leszzen ezeknek számadáshoz készül- vén, még jó előre az Ekklesia' ladjából minden más hire nélkül költsön vett fiklusokat visszsa lopni, és magokat az *Ablátivus Cásusból* a' *Dátivusba* tenni, mert már itt — *non remittitur peccatum, nisi resti- tuatur ablatum.*

Ekklesiái dolgok ., Az a' Februáriusnak 27 dikén tett , és a' Német országai Nunciufokat illető Birodalombéli fő Tanátsi végezés , nem kis dolgokat láttatik magában foglalni. Ugyanis a' Moguntziai , Trévirumi és Koloniai Papi Fejedelmeknek , mindenknek különösen tudtokra adatott , hogy a' F. Császár az ő töllekvett levelekből sajnálva értette , hogy a' Pápa Koloniai Nunciussának *Pakkának* , a' Pápanak azon Bulláját , melynek nagyobb része világi és nem Ekklesiái dolgokat illet , a' Német országai külső főigazgatoknak jussok' romlására , az alattak lévő Papoknak , minden akadály nélkül kiosztatni , megengedték ; annakokáért ő Felsőge , mint Német országai fő Ura és ennek jussainak oltalmazója , ezen Bullát minden erő nélkül valóvá tévén (cassálván) parantsolja hogy ezeket minden alattok lévő Papjaiktól vissza szedjék , az ő Felsőge ezeránt tett F. Császári rendelését közönségesen kihirdessék , és a' dolognak végben viteléről ő Felsőgét 2 hónapok alatt tudósítani elne mulassák. — A' Koloniai vólt Nuncius Czoglió által Vice Nunciussá tétetett Prépost *Robetz* Urat , a' F. Császár , mint Német országai fő Ur , kinek hire nélkül , a' Német országai jussnak megromlásával , tétetett vala , a' Nunciusságból letette , és a' Papi Fejedelmeknek parantsólt , hogy ezen dolognak végben viteléről és bővebb környül - állásairól ő Felsőgét 2 hónapok alatt tudósítani elne mulassa.

Midőn a' F. Császár ujj imádságos könyvét rosta alá adták volna , a' Censura megneve engedvén , küldi ő Felsőgéhez. A' Monárkhá el olvasván , ezt felelé reá : ez az ember böltsen gondolkodik ; azért nyomtattassékki. Hogy a' mi E. Olvasónakis tudhassák ezen Imádságos könyvetskében mitsoda gondolkozások legyenek , az ő Felsőge Türedelem béhozására írta

imá-

imádságát ide iktatjuk: „ Örökké való, megfoghatatlan valóság! te vagy a' tellyes szeretet és tokéletes türedelem. A' te napod szintén ugy világoskodik a' Keresztényeknek, mint a' Pogányoknak, és ezeknek földjeket szintén ugy termékennyé tévzi az eső valamint az igaz Hivékét, és minden Pogányoknak és Eretnekeknek szivekben minden virtusnak helye vagyon. Te tanittasz hát engemet, örökkévaló Valóság, a' türedelemre és szeretetre; tanittasz engemet, hogy a' vélekedéseknek különb különb volta, tégedet mindeneknek jóltévő attyává lenni megnem tilt. Hát én, a' te teremted; kisebb türedelemmel bíráké? Ne engedjemé meg az én alattam lévő Jóbbágyaimnak, hogy kiki a' maga módja szerént tégedet imádjon? üldözémé azokat, kik velem nem edgy vélekedésben vagynak, és a' tévelygőket nyomorgatással térítsemé meg? Nem! oh mindenható, a' te szereteteddel mindeneket öfzve kapcsoló valóság távúl legyen e' töllem! A' mennyiben edgy Teremtés az ő Teremtőjét követheti, én tégedet követlek, és mint te, türedelemes lézsek. — Mától fogva minden lelkiismeretből eröltetés az én Birodalmainban eltoröltések, mert hól vagyon az a' Vallás, mely a' jószágos tselekedeteket ne szeresse, és a' vétkeknek eltávoztatását ne tanítsa? mindenik éljen tehát az én türedelemmel, mindenik tégedet imád oh örökkévaló Valóság a' szerént a' mod szerént, mely néki jobbnak tetszik s. t. Mától fogva el szakadozva legyenek a' türehetlenységnek veszedelmes lántzai! és ezek helyet az atyafiságnak és felebaráti édes szeretnek kötele, az én jobbágyaimat örökösön kofse öfzve! Én jól tudom, hogy én fok viszontagságoknak lézsek ezért alájok vetve, nevezetesen azok által, kik magokat a' te Aldózó Papjaidnak nevezik. Végy körül hát

engemet a' te eröddel, erösits a' te szeretereddal on örökke való végire mehetetlen valóság! hogy én miud ezeket az akadájokat szerentfésen keresztül léphellem és a' te törvényed, mely semmi nem egyéb, hanem turedelem és szeretet, én általam tellyesítették. Amen.

Eddgy ebben a' pertzentésben érkezett még nedves Ujság Levelekből olvassuk: hogy a' Torok minden bizonnyal hadat izent légyen a' Muszkának, és már a' múlt hónapnak az elein 100 ezer kopasz legények a' hosszúas álomból fel serkenvén, tsak azért állottanak talpra, hogy vén Afzszony módjára az ágyban ne haljanak meg.

Bétsben járt paraszt.

Hajdon midön még a' Monárkhák fokkal nagyobb Uraknak tartják a' vala magokat lenni, hogy sem az Ország' méheinek a' szegény parasztoknak instáló Leveleiket magok kezekkel bé szedhették, és azokkal egész le ereizkedéssel beszéltettek volna; igen kevesen bátorkodtanak a' parasztok kozzul arra vete-mecni, hogy ők Bétsben a' magok Kiralyok vagy Tsászárjok előtt jelennyenek meg. De mióltától fogva a' magát tsak embernek tartó, maga népének édes Atta, az igaziágot szerető, és a' kevélyféget gyuloló József uralkodik, azólta a' Királyi Udvar' tornátzaiban egy pöre gatyábanis gyakran instáló parasztokat látunk, kiknek nem tsak az a' szerentséjek vagyon, hogy Instáló Leveleket magok adhatták kezebe Uroknak, hanem még a' veleváló beszédbenis gyakran részesulnek, a' honnan kulomb kulomb jeles történetek szármoznak, a' mint. — A' napokban egy paraszt maga akarván bé adni ö Felső-gének Instántziáját, a' több Instálók' fokafága kozt meg áll öis egy 'siros bundában, hol a' Monárkha midön az Instántziáját meg fogván el akarná tölle

venni, szembe néz ő Felsőfével, és Instántziáját kezében keményen meg tartván, nem akarja vala által adni, ezt mondván: hogy ő egyenesen az ő Felsőfé, és nem más kezébe kívánná adni. Erre a' F. Tásár, jelentvén, hogy maga volna az, így felel a' paraszt; De láttam ám én már a' Pestilogerben kétfzer a' Tásárt és nem kégyelmed az! Ekkor a' Monárkha ki gombolván felső ruháját, meglátta a' paraszt a' tsillagot, és meg rettenvén úgy ada oda az Instántziát, melyel a' Monárkha megindulván, utána kiált a' paraszt: Meg áljon Felsőged, mert még most akarok valamit szollani, és utána menvén ő Felsőfének mintha tsak a' Hortot ígyi Tásárdában lett volna, oly bátran belzélle. Ezek után ki jön az udvarból, és így dicséremeg a' Monárkhát; Soha uttségejjen jobb embert nem láttam, mint ez a' Tásár, — én ritkán megyek az Ispányunkhoz, hogy öszve ne szidjon, és ne káromkodjék: de e' még tsak egy rossz szót se szolla; —

A' természetet 's az idők' járását gondos szemekkel nézőkhöz R. Komáromból — 19 Mart-787 — Akarván megtudni mennyi eső - viz esékke egész esztendő által e' mi városunkban, tavaly éppen József napján arra a' végre különösen készítettett eső-mérővel kezdettem azt mérni, 's úgy találtam; hogy e' közelébb múlt József napig, részszerént hóban, (tiz tszöll havat számlálván edgy tszöll viznek) részszerént esőben 's harmatban esettle 30 tszöll és $\frac{2}{12}$ rész eső viz. Edgy (fukk) vagy láb eső viz nyom 68 fontot, és felet. Rév, Komárom várossa fekszik 459 ezer és 353 négy-szeg ölnyi foldon. E' szerént az egész városban esztendő által etettle 171 millio 650 ezer 929 má'sa, és 79 font eső viz. Még ez nem lett volna elég a' mi kertyeinknek esztendeig, hanem ha a' földnek nedvessége 's a' két Dunának hivellege azokat meg nem enyhítették volna.